

POZIOM 5 W ŚWIETLE PRAC NAD USTAWĄ 2.0:

PROJEKT MNISW I PROPOZYCJE KRASP, OPRACOWANE WE WSPÓŁDZIAŁANIU Z EKSPERTAMI RGNISW

Prof. Jerzy Woźnicki (PW, KRASP, RGNiSW, FRP)

Mgr Marcin Dokowicz (UAM, RGNiSW, KRASP)

Warszawa, 8 grudnia 2017 r.

PLAN PREZENTACJI

1. Wprowadzenie
2. Informacja o pracach Komisji Strategicznych Problemów Szkolnictwa Wyższego KRASP (KSPSW)
3. Poziom 5 w propozycjach KSPSW KRASP (Raport nr 3)
4. Poziom 5 w projekcie Ustawy 2.0 MNISW z dnia 16.09.17
5. Propozycje KSPSW KRASP do redakcji przepisów dot. poziomu 5 w projekcie Ustawy 2.0– Raport nr 4 Część II
6. Podsumowanie

- „poziom 5” oznacza poziom pięć
- „poziom 5.” oznacza poziom piąty

Wniosek: *Obie formy są poprawne!*

Ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, MNiSW, IBE posługują się wersją „poziom 5”

Literatura naukowa używa także wersji „5.poziom”, „poziom 5.”

Fundacja Rektorów Polskich działając wspólnie z Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Radą Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego przedstawiła własne propozycje do Ustawy 2.0. zawierające regulacje dotyczące poziomu 5.

Propozycje przedstawione zostały w Raporcie nr 3 Komisji ds. Strategicznych Problemów Szkolnictwa Wyższego KRASP opublikowanym na stronie internetowej KRASP i FRP. Raport nr 3 przekazano Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego i udostępniono rektorom.

Przedstawiony podczas Narodowego Kongresu Nauki projekt Ustawy 2.0 zawiera przepisy włączające kwalifikacje poziomu 5 do systemu szkolnictwa wyższego.

W Raporcie nr 4 Część II Komisja sformułowała swoje propozycje do ministerialnego projektu Ustawy, w tym w odniesieniu do poziomu 5.

KOMISJA DS. STRATEGICZNYCH PROBLEMÓW SZKOLNICTWA WYŻSZEGO (KSPSW)

- Komisja ds. Strategicznych Problemów Szkolnictwa Wyższego została powołana 17 listopada 2016 r. przez Prezydium KRASP na kadencję 2016-2020, w porozumieniu z Radą Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego z udziałem ekspertów delegowanych przez Radę Główną.
- Komisja działa przy wsparciu Fundacji Rektorów Polskich.
- Po okresie niezbędnych przygotowań KSPSW rozpoczęła swoje prace 1 stycznia 2017 r.
- Program działania Komisji został zaakceptowany przez Zgromadzenie Plenarne KRASP

SKŁAD KSPSW

6

Skład Komisji ds. Strategicznych Problemów Szkolnictwa Wyższego KRASP

Przewodniczący Komisji:

Prof. Jerzy Woźnicki
Politechnika Warszawska,
Fundacja Rektorów Polskich

Sekretarz Komisji

Dr Iryna Degtyarova
Fundacja Rektorów Polskich

Członkowie Zespołu Konsultantów:

Prof. Ewa Bagińska
Uniwersytet Gdański

Prof. Wiesław Banyś
Uniwersytet Śląski

Prof. Henryk Krawczyk
Politechnika Gdańska

Prof. Zbigniew Marciniak
Rada Główna Nauki i
Szkolnictwa Wyższego

Prof. Józef Lubacz
Politechnika Warszawska

Prof. Marcin Pałys
Uniwersytet Warszawski,
Przewodniczący KOiL KRASP

Prof. Witold Stankowski
PWSZ w Oświęcimiu

Prof. Krzysztof Szaflarski
Górnośląska Wyższa Szkoła
Handlowa

Prof. Marian Szczerek
Rada Główna Nauki i
Szkolnictwa Wyższego

Prof. Jerzy Wilkin
Uniwersytet Warszawski

Członkowie Zespołu Redakcyjnego:

Prof. Jerzy Woźnicki

Fundacja Rektorów Polskich
Przewodniczący Zespołu Redakcyjnego

Dr hab. Paweł Wojciechowski

Uniwersytet Warszawski
Sekretarz Zespołu Redakcyjnego

Dr Iryna Degtyarova

Fundacja Rektorów Polskich

Mgr Marcin Dokowicz

Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu,
RGNiSW

Dr Tomasz Jędrzejewski

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Mgr Anna Mrozowska

Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu

- 7 posiedzeń wyjazdowych Zespołu Redakcyjnego i 4 posiedzenia całej Komisji
- Dotychczasowe rezultaty prac Komisji – 5 raportów dostępnych na stronach KRASP i FRP
 - Raport nr 1 (192 str.)
 - Raport nr 2 (32 str.) i wersja 2.1 (33 str.)
 - Raport nr 3 (67 str.)
 - Raport nr 4 Część I (43 str.)
 - Raport nr 4 Część II (50 str.)

Tezy Raportu nr 3, w części poświęconej kształceniu, a w tym poziomowi 5, zostały skonsultowane z Zarządem FRP.

- W Raporcie nr 4 Część II zawarte zostały propozycje KSPSW do projektu Ustawy, w tym w odniesieniu do poziomu 5
- Dwa kolejne opracowania: Raport nr 4 Część III oraz Raport nr 5 opracowane przez Zespół Redakcyjny oczekują na ich zatwierdzenie przez Zespół Konsultantów KSPSW KRASP

Komisja ds. Strategicznych Problemów Szkolnictwa Wyższego KRASP, po zapoznaniu się z **opracowaniami powstałymi w ramach projektu „Piąty poziom Krajowych Ram Kwalifikacji”** realizowanego od 2013 roku przez Fundację Rektorów Polskich (FRP), wspólnie z firmą Pearson Central Europe, **wyraża opinię, że w polskim szkolnictwie wyższym zostały stworzone dobre podstawy merytoryczne i analityczne do zaprojektowania i wprowadzenia stosownych przepisów w Ustawie 2.0**

WYBÓR PROPOZYCJI KSPSW DOTYCZĄCYCH POZIOMU 5 PRK W USTAWIE 2.0

Dokonano modyfikacji terminologii stosowanej w ustawie oraz wprowadzono szereg zmian o charakterze redakcyjnym, w tym m.in. dot. poziomu 5:

- ❑ Wprowadzono terminy konieczne do implementacji w ustawie studiów krótkiego cyklu, czyli studiów odpowiadających poziomowi 5 Polskiej Ramy Kwalifikacji. **Zaproponowano włączenie studiów krótkiego cyklu do systemem studiów**, co jest zgodne z ich specyfiką. Alternatywnym rozwiązaniem byłoby utworzenie nowego systemu „studiów przymiotnikowych”, co zostało uznane za niewskazane. **Zaproponowano również aby absolwentom studiów krótkiego cyklu nadawano tytuł specjalisty dyplomowanego.**
- ❑ Dokonano zmiany terminu „program kształcenia”. **Wprowadzono definicję „program studiów” oraz „moduł kształcenia” zwracając uwagę, że definicje te nie powinny być regulowane aktem niższego rzędu.** Odniesiono definicję „program studiów” do wszystkich systemów studiów (studia, studia trzeciego stopnia, studia podyplomowe) mając na względzie, że przepisy szczegółowe powinny uwzględniać różnice związane z charakterem każdego z systemów. **Pojęcia „program kształcenia”, „moduł kształcenia”, „kierunek studiów” zostały określone i rozwinięte w spójny sposób.**

WYBÓR PROPOZYCJI KSPSW DOTYCZĄCYCH POZIOMU 5 PRK W USTAWIE 2.0

- Usunięto definicję Krajowych Ram Kwalifikacji, uznając, że **ustawa powinna posługiwać się pojęciem Polska Rama Kwalifikacji** unormowanym w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 986)
- Usunięto z definicji profilu praktycznego odniesienia do zajęć warsztatowych**, mając na względzie, że forma warsztatowa nie jest jedyną formą kształcenia praktycznego.
- Doprecyzowano w uprawnieniach uczelni, że **współpraca krajowa i międzynarodowa może dotyczyć również kształcenia na wszystkich poziomach (co znaczy i na poziomie 5 Polskiej Ramy Kwalifikacji)**.

/propozycja tzw. słowniczka/

Art. 2 ust. 1

[pkt. 5]

- studia – studia krótkiego cyklu, studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie;
- studia krótkiego cyklu – studia, na które przyjmowani są kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości, kończące się uzyskaniem kwalifikacji krótkiego cyklu;
- kwalifikacje krótkiego cyklu – zbiór efektów uczenia się na studiach krótkiego cyklu, zakończonych uzyskaniem tytułu zawodowego specjalisty dyplomowanego lub równorzędnego określonego kierunku studiów o profilu praktycznym, poświadczonego odpowiednim dyplomem;

[pkt. 14b]

- program kształcenia - opis określonych przez uczelnię efektów uczenia się zgodny z ogólnymi ich charakterystykami dla kwalifikacji na poziomach 5-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, oraz program studiów;
- program studiów - opis procesu kształcenia prowadzącego do osiągnięcia zakładanych w programie kształcenia efektów uczenia się na studiach, studiach trzeciego stopnia albo na studiach podyplomowych, wraz z przypisanymi do poszczególnych modułów tego procesu punktami ECTS;

[pkt. 4]

- tytuł zawodowy - rozumie się przez to tytuł specjalisty dyplomowanego, licencjata, inżyniera, magistra, magistra inżyniera lub tytuł równorzędny.

Art. 2 ust. 2

- Ilekroć w ustawie jest mowa o: [...] 5) stopniu studiów – rozumie się przez to studia krótkiego cyklu, studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie;

POZIOM 5 W PROJEKCIE USTAWY 2.0 MNISW Z DNIA 16.09.17

[Uczelnie zawodowe]

Art. 14.

3. Uczelnia zawodowa może prowadzić studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie lub kształcenie umożliwiające uzyskanie kwalifikacji pełnej na poziomie 5 Polskiej Ramy Kwalifikacji, zwanej dalej „PRK”.

[Kwalifikowanie do grup uczelni]

Art. 16.

6. Studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie lub kształcenie umożliwiające uzyskanie kwalifikacji pełnej na poziomie 5 PRK, które rozpoczęły się przed dniem ogłoszenia komunikatu, a które nie mogą być prowadzone przez uczelnię zakwalifikowaną do danej grupy uczelni, są prowadzone na dotychczasowych zasadach, przy czym uczelnia nie prowadzi przyjęć na te studia lub ten poziom kształcenia.

[Potwierdzanie efektów uczenia się]

Art. 75.

5. W przypadku osoby posiadającej kwalifikację pełną na poziomie 5 PRK, przystępującej do potwierdzenia efektów uczenia się, nie jest wymagane spełnienie warunku pięcioletniego doświadczenia zawodowego.

POZIOM 5 W PROJEKCIE USTAWY 2.0 MNISW Z DNIA 16.09.17 (2)

[Zadania uczelni]

Art. 11.

1. Podstawowymi zadaniami uczelni są:
- 2) prowadzenie kształcenia na studiach podyplomowych lub w innych formach;

[Inne formy kształcenia]

Art. 169.

1. Inne formy kształcenia, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 2, umożliwiają uzyskanie kwalifikacji pełnej na poziomie 5 PRK, a także kwalifikacji częściowej na poziomach 5, 6 7 lub 8 PRK.

2. Osoba, która ukończyła inną formę kształcenia otrzymuje dokument potwierdzający ukończenie tej formy kształcenia. Rodzaj i wzór dokumentu określa uczelnia.

PROPOZYCJE KPSW KRASP DO REDAKCJI PRZEPISÓW DOT. POZIOMU 5 W PROJEKCIE USTAWY 2.0 – RAPORT NR 4 CZĘŚĆ II

Raport nr 4
Komisji ds. Strategicznych Problemów
Szkolnictwa Wyższego

WYBRANE PROPOZYCJE ZMIAN W
TEKŚCIE PROJEKTU USTAWY PRAWO
O SZKOLNICTWIE WYŻSZYM I NAUCE:
CZĘŚĆ II

Praca zbiorowa pod redakcją
Jerzego Woźnickiego

Warszawa, listopad 2017

Raport nr 4. Część II

OPIS PROPOZYCJI KSPSW KRASP DO REDAKCJI PRZEPISÓW DOT. POZIOMU 5 W PROJEKCIE USTAWY 2.0 – RAPORT NR 4 CZĘŚĆ II

Zdaniem Komisji kształcenie na poziomie 5 PRK powinno być wpisane w system studiów, a nie traktowane jako „inna forma kształcenia”:

- art. 67 ust. 1 - uwzględnienie studiów krótkiego cyklu jako odrębnego poziomu studiów, odpowiadającego 5 poziomowi PRK.
- dodano ust. 3 do art. 67 – ograniczenie możliwości profilu studiów krótkiego cyklu do profilu praktycznego.
- wymóg doświadczenia zawodowego w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia w drodze potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w ramach kształcenia poza systemem studiów po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 5 PRK.
- umożliwienie uwzględniania w procesie potwierdzenia efektów uczenia się również efektów uczenia się uzyskanych w ramach studiów, w tym studiów krótkiego cyklu.
- w art. 83 ust. 1 dodano przepisy mówiące o dyplomie ukończenia studiów krótkiego cyklu. Zdaniem Komisji dyplom ten powinien potwierdzać uzyskanie tytułu zawodowego specjalisty dyplomowanego lub równorzędnego określonego kierunku i profilu studiów.

PROPOZYCJE KPSW KRASP DO REDAKCJI PRZEPISÓW PROJEKTU USTAWY 2.0 – POZIOM 5 (1)

Art. 67. 1. Studia są prowadzone:

0) na poziomie studiów krótkiego cyklu;

1) na poziomie studiów pierwszego stopnia;

2) na poziomie studiów drugiego stopnia;

3) jako jednolite studia magisterskie.

[...]

3. Studia prowadzone na poziomie, o którym mowa w ust. 1 pkt. 0, mogą być prowadzone wyłącznie na profilu praktycznym.

[...]

Art. 169. 1. Inne formy kształcenia, o których mowa w **art. 167a ust.1** ~~11 ust. 1 pkt 2~~, umożliwiają uzyskanie kwalifikacji ~~pełnej na poziomie 5 PRK~~, a także kwalifikacji cząstkowej na poziomach 5, 6, 7 lub 8 PRK.

PROPOZYCJE KPSW KRASP DO REDAKCJI PRZEPISÓW PROJEKTU USTAWY 2.0 – POZIOM 5 (2)

Art. 72. 1. W celu uzyskania dyplomu ukończenia studiów student jest obowiązany uzyskać efekty uczenia się **określone dla programu studiów oraz**, ~~którym przypisano co najmniej:~~

0) 120 punktów ECTS – w przypadku studiów krótkiego cyklu;

1) 180 punktów ECTS – w przypadku studiów pierwszego stopnia;

2) 90 punktów ECTS – w przypadku studiów drugiego stopnia;

3) 300 punktów ECTS – w przypadku jednolitych studiów magisterskich trwających 9 albo 10 semestrów;

4) 360 punktów ECTS – w przypadku jednolitych studiów magisterskich trwających 11 albo 12 semestrów

PROPOZYCJE KPSW KRASP DO REDAKCJI PRZEPISÓW PROJEKTU USTAWY 2.0 – POZIOM 5 (3)

Art. 75 [...]

4. Efekty uczenia się **uzyskane w ramach kształcenia zorganizowanego instytucjonalnie poza systemem studiów oraz kształcenia niezorganizowanego instytucjonalnie** mogą zostać potwierdzone osobie posiadającej:

1) **kwalfikację pełną na poziomie 4 PRK** ~~świadectwo dojrzałości albo świadectwo dojrzałości i zaświadczenie, o których mowa w art. 73 ust. 2 pkt 1,~~ i co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie;

1a) **kwalfikację pełną na poziomie 5 PRK** i co najmniej 4 lata doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie

Art. 83. 1. Absolwent studiów:

0) krótkiego cyklu – otrzymuje dyplom ukończenia studiów, potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego specjalisty dyplomowanego lub równorzędnego określonego kierunku i profilu studiów;
[...]

Art. 143. W ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 986 i 1475) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2: [...]

10) kwalifikacje pełne - kwalifikacje, które są nadawane wyłącznie w ramach systemu oświaty po ukończeniu określonych etapów kształcenia oraz w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po ukończeniu **studiów krótkiego cyklu**, studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz po uzyskaniu stopnia doktora w rozumieniu ustawy z dnia ... - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;”

2a) w art. 8 po pkt. 8 dodaje się pkt. 8a w brzmieniu:

„8a) dyplom ukończenia studiów krótkiego cyklu - potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 5 Polskiej Ramy Kwalifikacji;”

PODSUMOWANIE

24

- Regulacje zaproponowane w projekcie Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce z dnia 16.09.17 mogą zostać uznane za dalece niewystarczające
- Rażący jest brak wprowadzenia podstawowych pojęć dotyczących poziomu 5 oraz odniesień do ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji
- Niezrozumiałe jest ustawowe zablokowanie w projekcie możliwości prowadzenia kształcenia na poziomie 5 przez zainteresowane uczelnie akademickie

- I. Niezbędne są nasze dalsze skoordynowane działania w sprawie poziomu 5 w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, odwołujące się do Raportów KSPSW i dokumentów RGNiSW, opartych na rezultatach kilkuletniego projektu dotyczącego poziomu 5 PRK realizowanego wspólnie przez Fundację Rektorów Polskich i firmę Pearson Central Europe (wyniki ogłoszono w czterech publikacjach książkowych wydanych przez FRP)
- II. Fundacja Rektorów Polskich pozostanie obecna w dalszych pracach i działaniach na rzecz wprowadzenia kształcenia na poziomie 5 w szkolnictwie wyższym jako poziomie w systemie studiów, a nie jako inna forma kształcenia.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!